

Sygn. akt V CSK 123/15

POSTANOWIENIE

Dnia 24 września 2015 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Irena Gromska-Szuster

w sprawie z powództwa A. Spółki jawnej w Ś.

przeciwko K. Sp. z o.o. spółce komandytowej

w W.

o zapłatę,

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 24 września 2015 r.,

na skutek skargi kasacyjnej strony powodowej

od wyroku Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu

z dnia 30 września 2014 r., sygn. akt I ACa 926/14,

1) odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;

**2) zasądza od strony powodowej na rzecz strony pozwanej
kwotę 1800 zł (jeden tysiąc osiemset złotych) tytułem zwrotu
kosztów postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Zaskarżonym wyrokiem z dnia 30 września 2014 r. Sąd Apelacyjny we Wrocławiu zmienił wyrok Sądu pierwszej instancji i oddalił powództwo A. spółki jawnej w Ś. przeciwko K. spółce z.o.o. spółce komandytowej w W. o zwrot kwot stanowiących rabaty przyjęte w umowach stron z 2010 i 2011 r. w wysokości 2,5 i 6% od obrotu w związku ze sprzedażą przez powoda pieczywa stronie pozwanej.

Sąd drugiej instancji uznał, że w stanie faktycznym sprawy nie ma podstaw do przyjęcia, iż rabaty te były narzuconymi bezprawnie powodowi przez pozwaną, niedozwolonymi, innymi niż marża handlowa opłatami dodatkowymi, o których mowa w art. 15 ust. 1 pkt 4 u.z.n.k.

W skardze kasacyjnej strona powodowa, jako uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania wskazała przesłanki przedsądu przewidziane w art. 398⁹ § 1 pkt 1, 2 i 4 k.p.c.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

W pierwszej kolejności ocenić należy przesłankę przewidzianą w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c., gdyż skarżący oczywistą zasadność skargi kasacyjnej wywiódł z „zarzutu naruszenia prawa procesowego” i sprecyzował go na gruncie stanu faktycznego, jako oczywistą wewnętrzną sprzeczność uzasadnienia zaskarżonego wyroku, zarzucając, że Sąd Apelacyjny z jednej strony stwierdził, iż przyjmuje w całości za własne ustalenia faktyczne Sądu pierwszej instancji, z których wynika, że wprowadzenie rabatu generalnego w ramowych warunkach współpracy w latach 2010 i 2011 nie było objęte negocjacjami stron, lecz narzucone przez pozwanego powodowi we wzorcu umownym, od którego akceptacji pozwany uzależnił współpracę, a z drugiej strony Sąd Apelacyjny swoje rozważania oparł na tezie przeciwnej, że wprowadzenie rabatów było przedmiotem negocjacji stron.

Oceniając tę przesłankę przedsądu przede wszystkim trzeba stwierdzić, że skarżący nie wskazał, jakie przepisy prawa procesowego naruszył Sąd Apelacyjny działając w zarzucony sposób, a nie jest rzeczą Sądu Najwyższego poszukiwanie tych przepisów w podstawach skargi, w których wskazano kilka przepisów prawa procesowego jako naruszonych i różne podstawy tego zarzutu.

Po wtóre w przytoczonych przez Sąd Apelacyjny, za Sądem pierwszej instancji ustaleniach faktycznych sprawy, którymi Sąd Najwyższy jest związany (art. 398¹³ § 2 k.p.c.), brak ustalenia, iż wprowadzenie rabatu generalnego w latach 2010 i 2011 nastąpiło w narzuconym powodowi przez pozwaną wzorcu umowy, od którego akceptacji pozwana uzależniła dalszą współpracę. Są natomiast ustalenia przeciwnie, iż strony raz w roku spotykały się w celu omówienia współpracy, sytuacji panującej na rynku i negocjacji cen, a ustalenie rabatów w wysokości 2,5 a następnie 6% od obrotów nastąpiło w ramowych warunkach współpracy obowiązujących od 1 stycznia 2010 r. i od 1 stycznia 2011 r., zaś w 2012 r. zaprzestano korzystania z rabatów. W oparciu o te okoliczności faktyczne Sądy obu instancji dokonały odmiennej oceny prawnej charakteru rabatów i sposobu ich wprowadzenia: narzuconego lub uzgodnionego. W tym stanie rzeczy twierdzenia skarżącego o oczywistej zasadności skargi kasacyjnej wywodzone są z okoliczności pozostających w sprzeczności z ustaleniami faktycznymi sprawy, co sprawia, że nie mogą być skuteczne jako uzasadnienie przesłanki przedsądu przewidzianej w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.

Nie zostało również wykazane, że w sprawie występują dwie pozostałe przesłanki przedsądu powołane przez skarżącego.

Nie występuje bowiem w sprawie istotne zagadnienie prawne, w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c., jeżeli Sąd Najwyższy wypowiedział się już w kwestii wskazanej przez skarżącego jako problem prawny wymagający zajęcia stanowiska przez ten Sąd, nawet jeżeli skarżący nie podziela tego stanowiska, ma co do niego wątpliwości lub uważa przeprowadzoną przez Sąd Najwyższy analizę zagadnienia za niepogłębioną. Istotne zagadnienie prawne w rozumieniu powyższego przepisu to zagadnienie nowe, nie rozważane dotychczas w orzecznictwie Sądu Najwyższego, którego rozstrzygnięcie przez ten Sąd miałoby znaczenie dla praktyki orzeczniczej sądów powszechnych (porównaj między innymi postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 10 maja 2001 r. II CZ 35/01, OSNC 2002/1/11, z dnia 3 kwietnia 2008 r. II PK 351/07 i z dnia 10 lipca 2013 r. II UK 121/13, niepubl.). Zagadnienie wskazane przez skarżącego było już przedmiotem kilku wypowiedzi Sądu Najwyższego w orzeczeniach przytoczonych także w skardze kasacyjnej, w tym między innymi w wyrokach z dnia 12 czerwca 2008 r. III CSK 23/08, z dnia

24 listopada 2011 r. I CSK 66/11, z dnia 20 lutego 2014 r. I CSK 236/13, z dnia 6 czerwca 2014 r. III CSK 228/13 i z dnia 23 października 2014 r. I CSK 597/13. Nie zachodzi zatem potrzeba ponownego zajęcia stanowiska w tym przedmiocie.

Wbrew twierdzeniom skarżącego w orzeczeniach tych nie występują rozbieżności, które mogły by być podstawą wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania ze względu na przesłankę przedsądu przewidzianą w art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c. Nie ulega wątpliwości, że niemożliwe jest wskazanie wszystkich sytuacji, w których, upust w cenie może być uznany w świetle art. 15 ust. 1 pkt 4 u.z.n.k. za niedozwoloną opłatę i nie jest rolą Sądu Najwyższego kazuistyczne wyliczenie takich sytuacji ani zastępowanie sądów w stosowaniu powyższego przepisu do określonych stanów faktycznych. Jak wielokrotnie wskazywał Sąd Najwyższy ocena, czy rabat może być uznany za niedozwoloną opłatę musi być dokonywana ad casum, przy wzięciu pod uwagę wielu różnych okoliczności wskazanych przez Sąd Najwyższy w przytoczonych przez powoda wyrokach, między innymi w wyroku z dnia 23 października 2014 r. I CSK 597/13. Stanowisko to niewątpliwie nie jest sprzeczne z zajętym w pozostałych judykatach, podobnie jak nie występują także istotne rozbieżności w cytowanych przez powoda (nie zawsze dostatecznie ściśle) wyrokach Sądów Apelacyjnych, w których stanowisko Sądu co do tego, czy rabat można uznać za niedozwoloną dodatkową opłatę, było zdeterminowane konkretnymi okolicznościami faktycznymi danej sprawy, a nie istotnymi różnicami w wykładni art. 15 ust. 1 pkt 4 u.z.n.k., wymagającymi ingerencji Sądu Najwyższego.

Uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania w oparciu o przesłanki art. 398⁹ § 1 pkt 1 i 2 k.p.c. nie wykazało zatem, że rzeczywiście w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne czy potrzeba wykładni przepisów prawa, w rozumieniu przyjętym w powołanym przepisie, a ponieważ nie została wykazana także przesłanka przedsądu przewidziana w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c., Sąd Najwyższy na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c. odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania, nie znajdując też okoliczności, które w ramach przedsądu obowiązany jest brać pod uwagę z urzędu.

O kosztach postępowania kasacyjnego orzeczono na podstawie art. 98 w zw. z art. 108 § 1, art. 391 § 1 i art. 398²¹ k.p.c.

